

Medborgarförslag inför körförbud för hälften av alla bilar varannan dag och inför samtidigt gratis lokaltrafik

Förslag till beslut

Medborgarförslaget avslås.

Ärendebeskrivning

Ett medborgarförslag om att införa förbud mot trafik med hälften av de motordrivna fordonen varannan dag och samtidigt införa avgiftsfri kollektivtrafik har inlämnats till kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige har vid sammanträde 2016-12-15 § 318 beslutat överlämna ärendet till stadsbyggnadsnämnden för yttrande.

Ärendet

Inför körförbud för hälften av alla bilar varannan dag

Förslagsställaren vill att Eskilstuna kommun förbjuder trafik med hälften av bilarna hälften av veckodagarna baserat på exempelvis bilens registreringsnummer. Förslagsställaren hänvisar till ett liknande system som införts i Paris. Motivet bakom förslaget är att minska luftföroreningar och påbörja miljöarbetet innan det blir ett hälsoproblem.

Stadsbyggnadsförvaltningen föreslår att förslaget avslås med hänsyn till att all trafik i landet är reglerad i lag och dessa lagar reglerar inte bara vad som är tillåtet respektive inte tillåtet, utan även vem som får införa lokala avvikelser från dessa regler. Bland de viktigare lagarna på trafikområdet kan nämnas: Trafikförordningen (1998:1276), vägmärkesförordningen (2007:90), lag om kollektivtrafik (2010:1065) samt lag om tillfälligt förbud mot trafik med motorfordon (1990:1079). Den senare lagen ger kommunerna möjlighet att under vissa förhållanden förbjuda trafik med person- och lastbilar om luftkvaliteten blir så dålig att den innebär hälsorisker. Dessbättre är vi här i Eskilstuna långt från de värden som krävs för att lagen skall kunna tillämpas. I

och med detta kan inte kommunen införa regler om körförbud för hälften av bilarna varannan dag.

Inför gratis lokaltrafik

Förslagsställaren vill att Eskilstuna kommun inför gratis kollektivtrafik antingen tillsammans med förslaget om körförbud för hälften av bilarna hälften av veckodagarna eller som ett alternativ till det förslaget. Även i detta fall är motivet bakom förslaget att minska luftföroreningar och påbörja miljöarbetet innan det blir ett hälsoproblem.

När det gäller avgiftsfri kollektivtrafik är detta ett förslag som kommer upp med jämna mellanrum i de flesta kommuner som bedriver kollektivtrafik. Det har även testats på ett antal olika platser med olika förutsättningar och samtliga resultat pekar i samma riktning: antalet resenärer i kollektivtrafiken ökar kraftigt, framförallt i högtrafiktid. Detta kan låta som ett gott resultat men man måste också titta på konsekvenserna. Kan den nuvarande fordonsflottan hantera trafikökningen? Klarar nuvarande tidtabeller ökningen? I Eskilstuna kommun är många bussar redan idag fulla under högtrafiktid. En kraftig resandeökning skulle därmed innebära att turtätheten måste ökas eller förstärkningsbussar sättas in och det skulle medföra kraftigt ökade kostnader för kollektivtrafiken.

Vid de försök som har gjorts i kommuner av Eskilstunas storlek och med liknande bebyggelsestruktur framträder också ett annat tydligt mönster. Antalet kollektivtrafikresor ökar, men längden på de resta sträckorna minskar. Av detta kan man då dra slutsatsen att de tillkommande resorna huvudsakligen är korta resor, resor som inte tidigare företogs med bil utan snarare resor som tidigare gjorts med cykel, moped eller till fots. Förslaget med fria bussresor minskar alltså inte nödvändigtvis biltrafiken.

De flesta analytiker är i dag överens om att det inte är kostnaden som får de resande att välja bilen utan bekvämligheten. För att få bilister att gå över till kollektivtrafik är det snarare turtätheten och restiden än kostnaden som är avgörande. Rätt sätt att locka över bilister till kollektivtrafiken är alltså att höja turtätheten och minska restiden i de centrumnära delarna av kommunen snarare än att sänka priset. Få väljer i dag att ta bilen för att det är billigare än bussen.

Stadsbyggnadsförvaltningen föreslår därför att förslaget avslås.

Marianne Hagman
Förvaltningschef
Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Bergfors Fall
Avdelningschef
Trafikavdelningen